

redactie hem had aangeraden een klacht bij den minister van oorlog in te dienen en een Kamerlid in te lichten. Bij het volgen van zijn eerste voornemen hadden de heer VISSER en ik dus in het *Tijdschrift* tegenover elkaar gestaan. Bij den door den heer VISSER ingeslagen weg, kwam ik *niet* tegenover dezen, doch tegenover den voorzitter van den keuringsraad te staan, die mij uitnoodigde de noodige inlichtingen te verstreken.

Nu echter komt de heer VISSER, die tot nu toe een ander zijn zaak in het *Tijdschrift* heeft laten behandelen, op zijn eerste voornemen terug en neemt zelf het woord, stilzwijgend aannemende, dat ik hem zal volgen, waarheen hij mij geleiden wil. Daarin vergist hij zich!

Op de zeer uitvoerige klacht van den heer VISSER aan den minister van oorlog is door mij eveneens zeer uitvoerig aan den voorzitter van den keuringsraad, in wiens handen de klacht ter onderzoek werd gesteld, geantwoord. Ik heb er niets aan toe te voegen.

Breda, 1 Maart 1920.

K. E. ZIEGLER.

Hiermede meenen wij, dat wij de gedachtenwisseling over deze zaak in dit *Tijdschrift* als geëindigd kunnen beschouwen.

Redactie.

HONDSOLHEID.

Naar aanleiding van het artikel van mej. W. HAMBURGER, wil ik de aandacht op het volgende vestigen. Op bladz. 718 wordt medegedeeld: „De hond moet dan door den veearts of anders door den geneesheer 10 dagen onder toezicht worden genomen. Deze dient ervoor te waken, enz.”. Aangezien één toelichting tot deze mededeeling ontbreekt en het mij dus niet bekend is, waarop de mededeeling is gegrond, veroorloof ik mij, ter voorkoming van misverstand, hierbij er op te wijzen, dat er wettelijke bepalingen zijn betreffende de hondsolheid, die een handeling, als bovenbedoeld, niet toelaten. Bij de wet van 5 Juni 1875, Stbl. n°. 110, tot vaststelling van bepalingen bij het voorkomen van hondsolheid, is, ingevolge het bepaalde in artikel 2, de uitspraak omtrent het al of niet aanwezig zijn van rabies bij een hond of kat (aangezien het hier een dierziekte betreft, terecht) in handen van het veeartsenijkundig staatstoezicht, den districtsveearts, diens plaatsvervanger of een geëxamineerd veearts, gelegd. Bovendien bevat genoemde wet bepalingen omtrent hetgeen er met het dier moet worden gedaan en daarbij is het handelend optreden aan den burgemeester of den commissaris van politie overgelaten. Van een of andere daarbij door den geneesheer uit te oefenen functie wordt echter niet gesproken.

Van deze gelegenheid wil ik tevens gebruik maken, den artsen, tot wie zich personen, die door dolle of van dolheid verdachte dieren zijn besmet, om behandeling wenden, in overweging te geven, zich in zake het dier om inlichtingen te wenden tot den districtsveearts voor het betreffende ambtsgebied. Deze handelwijze is in het belang van de bedoelde personen. De beantwoording van de vraag, of iemand al dan niet voor een voorbehoedende lyssa-enting in aanmerking komt, houdt toch ten nauwste verband met de uitspraak van het veeartsenijkundig staatstoezicht omtrent het dier, dat de aanleiding tot de besmetting is geweest. De districtsveearts zal in den regel van het geval op de hoogte zijn en alsdan gaarne de gewenschte inlichtingen verschaffen. Deze is ambtelijk verplicht opgave te doen van de gebeten personen, onder invulling van een daartoe bestemd formulier, ten behoeve van het geneeskundig staatstoezicht en hij moet ter zake overleg plegen met den betreffenden inspecteur van de volksgezondheid. Het wil mij dan ook voorkomen, dat juist dit plegen van overleg tusschen het geneeskundig staatstoezicht of den geneesheer en het veeartsenijkundig staatstoezicht voor de beantwoording van bedoelde vraag niet kan worden gemist.

Het heeft bovendien nog een andere goede zijde. Mocht n.l. de districtsveearts van het geval geen kennis hebben, doordat b.v. de wettelijk verplichte aangifte van de

ziekte bij het dier is verzuimd of door andere omstandigheden, dan zal hij, in het belang van de bestrijding der hondsdoelheid, een dankbaar gebruik kunnen maken van de inlichtingen van den geneesheer en een onderzoek kunnen instellen.

Leeuwarden,
1 Maart 1920.

C. TENHAEFF,
Districtsveearts voor de provincie Friesland.

BRIEFWISSELING.

NOODKREET DER OOSTENRIJSISCHE ARTSEN.

Onze redactie heeft uit Weenen het dringende verzoek ontvangen het onderstaande onder de aandacht onzer lezers te brengen, om hen op te wekken het hunne bijdragen om den grooten nood, die onder onze collegae in Oostenrijk heerscht, te helpen verminderen en verzachten. Wij voldoen gaarne aan dit verzoek.

Te Weenen heeft zich gevormd een „Zentralhilfskomitee der Aerzte Oesterreichs“ onder leiding der groote vereenigingen van geneesheeren (Wiener Aerztekammer, Gesellschaft der Aerzte, Wiener medizinische Doktoren-Collegium), met de opdracht maatregelen te treffen om den verschrikkelijken nood, waarin vele geneesheeren en hun gezinnen, alsook weduwen en weezen van geneesheeren, op dit oogenblik verkeeren, zooveel mogelijk te lenigen. Genoemd comité wendt zich thans tot alle welgestelde collega's, ook hier te lande, met de dringende bede deze voorgenomen hulp en steun aan noodlijdende artsen in Oostenrijk mogelijk te maken en te bevorderen, door het overmaken van bedragen in geld, hetzij een gift voor eens, hetzij in den vorm van maandelijksche giften gedurende het jaar 1920. Het adres, waarheen men zijn gift kan zenden, luidt als volgt: Zentralhilfskomitee der Aerzte Oesterreichs, Wien I, Börsegasse 1. Voorzitter van het comité is prof. VON EISELSBERG, onderzitters zijn, onze vroegere landgenoot, prof. K. F. WENCKEBACH en prof. A. LORENTZ.

Moge deze noodkreet der Oostenrijksche collegae niet tevergeefs geslaakt zijn. De nood moet aldaar inderdaad hoog gestegen zijn.

Het bedoelde comité heeft ook plannen in voorbereiding om, in overleg met vereenigingen van geneesheeren in het buitenland, kinderen van Oostenrijksche geneesheeren in het buitenland bij gezinnen van geneeskundigen voor eenige weken of maanden uit logeeren te zenden. Het heeft daartoe aan alle geneesheeren in Oostenrijk lijsten gezonden om de kinderen, die daarvoor in aanmerking zouden komen, op aan te teekenen, opdat een overzicht verkregen kan worden, voor hoeveel kinderen plaats in het buitenland gezocht moet worden. Ook weezen van artsen zullen daarvoor in aanmerking komen.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Geneeskundige onderzoeken der arbeidsinspectie in 1918.

Onze redactie ontving een exemplaar der *Geneeskundige onderzoeken der Arbeidsinspectie in 1918 en mededeelingen omtrent beroepsziekten*, een overdruk uit het Centraal Verslag der Arbeidsinspectie over 1918. Daaraan moge het volgende ontleend worden.

De wettelijke geneeskundige onderzoeken strekken zich uit over haringspeetsters, vrouwen werkzaam in steenfabrieken, vrouwen werkzaam in de keramische nijverheid, beschermd personeel in handvlasserijen en hennephekelarijen, jeugdige personen en vrouwen werkzaam in de textielnijverheid, beschermd drukkerspersoneel, steenhouders en caissonarbeiders, beschermd personeel in capsule-fabrieken en in sigaren-fabrieken. Daarop volgen mededeelingen omtrent beroepsziekten en eindelijk de uitslag van eenige bijzondere geneeskundige onderzoeken.